SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1861

av Alexandra Anstrell och Lotta Högström (båda M)

Införande av ett nationellt slöjförbud för barn i förskolan och grundskolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga ett lagförslag om ett nationellt förbud för barn och elever att bära slöja i förskolan och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En flicka i förskoleåldern ska kunna springa ut på gården, klättra och leka på samma villkor som pojkarna. Hon ska inte redan som liten behöva ta ansvar för hur andra ser på hennes hår eller kropp. När flickor förväntas täcka sig enbart för att de är flickor förs en föreställning om kvinnors och mäns olika frihet vidare till nästa generation. Förskolan och skolan har ett särskilt ansvar att hävda jämställdheten där barnen tillbringar sin vardag.

För den flicka som förväntas bära slöja hemma kräver det mod att själv säga att hon vill ta av den i skolan. Hon kan behöva trotsa sina föräldrar, riskera att ett syskon berättar eller förklara sig inför släktingar efter skoldagens slut. Ett skydd som förutsätter att hon själv berättar om påtryckningar lägger ett orimligt ansvar på barnet. Med ett nationellt förbud blir det de vuxnas ansvar att förklara och upprätthålla regeln. Flickan ska kunna gå till skolan utan att först behöva ta den striden vid köksbordet.

Sverige bör därför införa ett slöjförbud för barn och elever under den tid de deltar i förskolans och grundskolans verksamhet. Förbudet bör omfatta såväl huvudduk som täcker håret av religiösa skäl som ansiktstäckande slöja. Samma regel ska gälla oavsett bostadsort och oavsett om huvudmannen är kommunal eller fristående.

Frågan kräver nationell lagstiftning. Högsta förvaltningsdomstolen upphävde 2022 två kommunala beslut om förbud mot huvudduk. Domstolen fann att besluten begränsade yttrandefriheten och saknade lagstöd. Avgörandena lämnar frågan om en nationell lags förenlighet med grundläggande fri- och rättigheter öppen. Regeringen behöver därför i sitt lagförslag redovisa hur förbudets räckvidd och proportionalitet bedöms enligt regeringsformen, Europakonventionen och barnkonventionen. Där ingår att väga skyddet för flickor som utsätts för påtryckningar mot religions- och yttrandefriheten för den elev som själv vill bära slöja, med hänsyn till barnets ålder och mognad.

Lagförslaget behöver också ge rektorer och personal tydliga besked om hur de ska agera om ett barn kommer till skolan i slöja. Barnets rätt till undervisning måste tryggas även när vårdnadshavare motsätter sig förbudet. En flicka som riskerar repressalier hemma ska mötas av vuxna som tar ansvar för hennes trygghet och ser till att hon får fortsätta sin utbildning. Varför ska vi tillåta en symbol som kränker halva världens befolkning? Vi får inte vara så toleranta att vi tolererar de intoleranta. Med anledning av ovanstående vill vi att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med ett lagförslag om ett nationellt förbud för barn och elever att bära slöja i förskolan och grundskolan

Alexandra Anstrell (M) *Lotta Högström (M)*